

AJÁNLÁSOK

A TANÁCS (EU) 2022/107 AJÁNLÁSA

(2022. január 25.)

a Covid19-világjárvány idején a biztonságos szabad mozgás megkönnyítésére vonatkozó koordinált megközelítésről és az (EU) 2020/1475 ajánlás felváltásáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen 21. cikkének (2) bekezdésére, 168. cikkének (6) bekezdésére és 292. cikkének első és második mondatára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az uniós polgárság a szabad mozgáshoz való jogot ruház az Unió valamennyi polgárára.
- (2) A Szerződés 21. cikke (1) bekezdésének értelmében minden uniós polgárnak joga van a tagállamok területén való szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz a Szerződésekben és a végrehajtásukra hozott intézkedésekben megállapított korlátozások és feltételek betartása mellett. E jogot a 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ juttatja érvényre. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának (a továbbiakban: a Charta) 45. cikke szintén rendelkezik a szabad mozgásról és tartózkodásról. Mivel az Unió fellépése bizonyul szükségesnek ahhoz, hogy a Szerződés 21. cikkében meghatározott célkitűzés megvalósuljon, és a Szerződések másként nem biztosítják a szükséges hatáskört, a Tanács rendelkezéseket fogadhat el a szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jog gyakorlásának megkönnyítése érdekében.
- (3) A Szerződés 168. cikkének (1) bekezdése szerint valamennyi uniós szakpolitika és tevékenység meghatározása és végrehajtása során biztosítani kell az emberi egészségvédelem magas szintjét.
- (4) Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) főigazgatója 2020. január 30-án nemzetközi horderejű közegészségügyi járványügyi szükséghelyzetnek nyilvánította a koronavírus-betegség 2019-et (Covid19) előidéző új koronavírus okozta járványt. 2020. március 11-én a WHO megállapította, hogy a Covid19 világjárványnak minősíthető.
- (5) A tagállamok a vírus terjedésének korlátozása érdekében különböző intézkedéseket fogadtak el, amelyek közül néhány hatással volt az uniós polgárok azon jogára, hogy szabadon mozoghassanak és tartózkodhassanak a tagállamok területén; ezek közé az intézkedések közé tartoznak például a beutazási korlátozások vagy a szabad mozgás jogát gyakorló, határátlépő utasok arra kötelezése, hogy SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztnak vessék alá magukat.
- (6) Miután a Covid19-világjárvány példa nélküli egészségügyi szükséghelyzetet okozott, a közegészség-védelem az EU és a tagállamok számára egyaránt minden másnál fontosabb prioritássá vált. Közegészség-védelmi megfontolásból a tagállamok hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek korlátozzák a személyek Unión belüli szabad mozgását. A Szerződés 168. cikkének (7) bekezdése értelmében a tagállamok egészségügyi politikáinak meghatározása, beleértve az egészségügyi szolgáltatások és az orvosi ellátás megszervezését és biztosítását, tagállami hatáskörbe tartozik, és

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2004.4.30., 77. o.).

ezért tagállamonként eltérő lehet. Bár a tagállamok hatáskörébe tartozik a közegészség védelmét szolgáló legmegfelelőbb intézkedések meghatározása, a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának biztosítása és a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek, például a Covid19 elleni küzdelem céljából helyénvaló ezen intézkedések koordinálását biztosítani.

- (7) A szabad mozgásra vonatkozó korlátozások elfogadása és alkalmazása során a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az uniós jog általános elveit, különösen az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvét. Ezen ajánlás célja, hogy megkönnyítse az említett elvek koordinált alkalmazását a Covid19-világjárvány által előidézett rendkívüli helyzetben.
- (8) Az e területen bevezetésre kerülő egyoldalú intézkedések jelentős zavarokat idézhetnek elő, mivel a vállalkozások és a polgárok számos eltérő és gyorsan változó intézkedésekkel szembesülnek. Ez különösen káros egy olyan helyzetben, amikor a vírus máris jelentős hatást gyakorolt az Unió gazdaságára.
- (9) A koordinált megközelítés célja a belső határellenőrzések visszaállításának megakadályozása. Nem indokolt a határok lezárása, az általános utazási tilalmak bevezetése, valamint a légi járatok, a szárazföldi közlekedés és vízi átkelések felfüggesztése, mivel a célzottabb és jobban koordinált intézkedések – például a Covid19-igazolványok vagy a tesztelés – megfelelő hatásúak, és kevesebb fennakadást okoznak. A „zöld sávok”^(?) rendszerével fenntartható lenne a szállítási forgalom, különösen az áruk és szolgáltatások szabad mozgásának biztosítása érdekében, elkerülve ezáltal az ellátási láncok zavarait.
- (10) A tagállamok közötti fokozott koordináció biztosítása érdekében a Tanács 2020. október 13-án elfogadta az (EU) 2020/1475 ajánlást^(?). Az ajánlás koordinált megközelítést alakított ki a következő kulcsfontosságú kérdésekben: közös kritériumok és küszöbértékek alkalmazása annak eldöntésekor, hogy be kell-e vezetni a szabad mozgásra vonatkozó korlátozásokat, a Covid19 terjedési kockázatának feltérképezése egy elfogadott színkód alapján, és koordinált megközelítés azokat az intézkedéseket illetően – ha vannak ilyenek –, amelyek az adott területeken való terjedési kockázattól függően megfelelően alkalmazhatók az e területek között mozgó személyekre. A Tanács 2021. február 1-jén elfogadta az (EU) 2020/1475 ajánlást módosító (EU) 2021/119 ajánlást⁽⁴⁾, tekintettel az Unión belüli nagyon magas szintű közösségi fertőzésre, amely valószínűleg összefügghet az aggodalomra okot adó új SARS-CoV-2 variánsok fokozott fertőzőképességével.
- (11) 2021. június 14-én az Európai Parlament és a Tanács elfogadta a Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítése érdekében az interoperábilis, Covid19-oltásra, tesztre és gyógyultságra vonatkozó igazolványok (uniós digitális Covid-igazolvány) kiállításának, ellenőrzésének és elfogadásának keretéről szóló (EU) 2021/953 rendeletet⁽⁵⁾. A keretet azért alakították ki, hogy az a Covid19-világjárvány idején megkönnyítse az uniós digitális Covid-igazolvány birtokosai számára a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlását. Ez a rendelet hozzájárul továbbá a szabad mozgásra vonatkozó, a SARS-CoV-2 terjedésének korlátozása érdekében az uniós joggal összhangban a tagállamok által bevezetett korlátozások fokozatos és koordinált módon történő feloldásának megkönnyítéséhez.
- (12) Az (EU) 2021/953 rendeletet 2021. július 1-jétől kell alkalmazni. Ettől az időponttól kezdve azok a személyek, akiket beoltottak, teszteltek, vagy akik már felgyógyultak a betegségből, jogosultak az uniós digitális Covid-igazolványra, miután egy tagállamban beoltották vagy tesztelték őket, vagy a betegségből felgyógyultak. Az uniós digitális Covid-igazolvány keretének lehető legjobb kihasználása érdekében a Tanács 2021. június 14-én elfogadta az (EU) 2020/1475 ajánlás módosításáról szóló (EU) 2021/961 ajánlást⁽⁶⁾.

^(?) A Bizottság közleménye a gazdaság működőképességének a Covid19-világjárvány újbóli felerősödése során történő fenntartása érdekében a közlekedési zöld sávok fejlesztéséről (COM(2020) 685 final).

^(?) A Tanács (EU) 2020/1475 ajánlása (2020. október 13.) a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatti korlátozására vonatkozó koordinált megközelítésről (HL L 337., 2020.10.14., 3. o.).

⁽⁴⁾ A Tanács (EU) 2021/119 ajánlása (2021. február 1.) a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatti korlátozására vonatkozó koordinált megközelítéséről szóló (EU) 2020/1475 ajánlás módosításáról (HL L 361., 2021.2.2., 1. o.).

⁽⁵⁾ HL L 211., 2021.6.15., 1. o.

⁽⁶⁾ A Tanács (EU) 2021/961 ajánlása (2021. június 14.) a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatti korlátozására vonatkozó koordinált megközelítéséről szóló (EU) 2020/1475 ajánlás módosításáról (HL L 213L., 2021.6.16., 1. o.).

- (13) 2021 júniusa óta két fontos fejlemény történt, amelyek hatással vannak az Unión belüli szabad mozgásra. Először is, az átoltottsági arány jelentősen nőtt: a teljes oltottság a teljes uniós lakosság körében 2022. január 10-én több mint 68 %-ot tett ki ⁽⁷⁾, szemben az (EU) 2020/1475 ajánlás és az (EU) 2021/953 rendelet legutóbbi módosításának elfogadásakor mért kevesebb mint 30 %-kal ⁽⁸⁾. A jelenleg rendelkezésre álló Covid19-oltóanyagok következtében a lakosság jóval nagyobb hányada részesül hatékonyabb védelemben a Covid19-járvány okozta súlyos megbetegedésekkel és halálalossággal szemben. Másodsor, gyors ütemben haladt az uniós digitális Covid-igazolvány bevezetése.

2022. januárig az uniós tagállamok több mint 1 milliárd uniós digitális Covid-igazolványt állítottak ki. Az uniós digitális Covid-igazolvány tehát széles körben elérhető, megbízható és elfogadott eszköz, amely megkönnyíti a szabad mozgást a Covid19-világjárvány idején. Az uniós digitális Covid-igazolvány keretrendszerét nemcsak az uniós tagállamok, az Európai Gazdasági Térség három nem uniós országa és Svájc használják ⁽⁹⁾, hanem 29 más harmadik ország vagy terület is, és a rendszerhez várhatóan több harmadik ország csatlakozik majd a jövőben. Ugyanakkor az Unión belüli járványügyi helyzet továbbra is kihívást jelent, ami indokolja a közegészség védelmét célzó intézkedések fenntartását.

- (14) E fejleményekre tekintettel az (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlásban meghatározott közös megközelítés további kiigazításra szorul, amint azt a 2021. október 22-i következtetéseiben ⁽¹⁰⁾ az Európai Tanács is kérte. A leginkább meghatározó tényezőnek az uniós digitális Covid-igazolvány által tanúsított oltásnak, tesztnek vagy gyógyultsági státusznak kell lennie. Mivel az uniós digitális Covid-igazolványok biztonságosan kiállíthatók, ellenőrizhetők és elfogadhatók, az érvényes uniós digitális Covid-igazolvánnyal rendelkező utazókra nem vonatkozhatnak a szabad mozgásra vonatkozó további korlátozások, például a SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló további tesztelés. Az Unión belül utazó személyeket elvileg nem szabad karanténra kötelezni, mivel ez a szabad mozgás jelentős korlátozását jelenti.
- (15) Ezt a megközelítést a WHO ajánlásai is alátámasztják ⁽¹¹⁾, amelyek szerint a teljesen beoltott utazókra és azon utazókra, akik az utazást megelőző 6 hónapban gyógyultak fel a Covid19-ből, nem szabad további korlátozásokat alkalmazni. Azok számára, akik nem tartoznak bele ebbe a két kategóriába, elvileg lehetővé kell tenni, hogy a SARS-CoV-2-fertőzésre vonatkozó negatív teszteredmény esetén utazhassanak.
- (16) Az Unión belüli szabad mozgás leegyszerűsítése érdekében közös értelmezést kell kialakítani azokra a feltételekre vonatkozóan, amelyeknek az uniós digitális Covid-igazolvány három típusának meg kell felelnie ahhoz, hogy azokat el lehessen fogadni.
- (17) A Bizottság 2021. december 21-én elfogadta az (EU) 2021/953 európai parlamenti és tanácsi rendelet mellékletének az uniós digitális Covid-igazolvány formátumában kiállított, az alapoltási sorozat befejezését feltüntető oltási igazolványok elfogadási időszakát tekintetében történő módosításáról szóló (EU) 2021/2288 felhatalmazáson alapuló rendeletet ⁽¹²⁾. Az említett felhatalmazáson alapuló rendelet úgy rendelkezik, hogy utazási célokra az alapoltási sorozat befejezését feltüntető oltási igazolványok csak akkor fogadhatók el, ha legfeljebb 270 nap telt el az említett sorozat legutolsó dózisának beadása óta. Mivel még nem lehet meghatározni a booster adagok beadását feltüntető igazolványokra vonatkozó elfogadási időszakot, a felhatalmazáson alapuló rendelet kiköti, hogy a jelenlegi szakaszban nem lehet elfogadási időszakot alkalmazni a booster adagok beadását feltüntető igazolványokra.
- (18) A tagállamoknak haladéktalanul meg kell tenniük minden szükséges lépést annak érdekében, hogy biztosítsák az oltást a lakosság azon csoportjai számára, amelyek korábban kiállított oltási igazolványai közelítenek a standard elfogadási időszak végéhez, teljes mértékben figyelembe véve a különböző népességcsoportoknak az oltóanyagok bevezetése során, a nemzeti politika és a járványügyi helyzet fényében megállapított sorrendjére vonatkozó nemzeti döntéseket.

⁽⁷⁾ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#summary-tab>

⁽⁸⁾ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

⁽⁹⁾ A Bizottság (EU) 2021/1126 végrehajtási határozata (2021. július 8.) a Svájc által kiállított Covid-igazolványoknak az (EU) 2021/953 európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban kiállított igazolványokkal való egyenértékűségének megállapításáról (HL L 243., 2021.7.9., 49. o.).

⁽¹⁰⁾ EUCO 17/21.

⁽¹¹⁾ WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021,1, elérhető itt: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021,1>

⁽¹²⁾ HL L 458., 2021.12.22., 459. o.

- (19) A Bizottságot fel kell kérni, hogy kövesse nyomon és rendszeresen értékelje újra az elfogadási időszakra vonatkozó megközelítést annak mérlegelése érdekében, hogy az újonnan megjelenő tudományos bizonyítékok alapján szükség lehet-e kiigazításokra vagy változtatásokra, többek között a booster adag beadását követően kiadott tanúsítványok elfogadási időszakával kapcsolatban.
- (20) Az Unión belüli szabad mozgás egyszerűsítése érdekében fenn kell tartani a tesztingazolványok egységes érvényességi idejét. A molekuláris nukleinsav-amplifikációs teszthez (NAAT-teszt) szükséges mintavételt az érkezés előtt legfeljebb 72 órával kell elvégezni ahhoz, hogy érvényes legyen. Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság által jóváhagyott, a Covid19 antigén gyorstesztetek közös uniós jegyzékének I. mellékletében felsorolt antigén gyorstesztetek⁽¹³⁾ esetében ennél rövidebb, legfeljebb 24 órás érvényességi időtartam indokolt, ezen tesztek rendelkezésre állása tükrében.
- (21) Az antigén gyorstesztetek klinikai teljesítőképessége az utóbbi hónapokban javult. Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság által létrehozott, az antigén gyorstesztetek közös uniós jegyzékének fenntartásáért felelős, Covid19-diagnosztikai vizsgálatokkal foglalkozó technikai munkacsoport⁽¹⁴⁾ 2021 májusában strukturáltabb, koherensebb és gyorsabb eljárást vezetett be a jegyzék aktualizálására. Emellett a technikai munkacsoport 2021. szeptember 21-én további fogalommeghatározásokat és kritériumokat is elfogadott, amelyeket figyelembe kell venni a Covid19-diagnosztikai antigén gyorstesztetek klinikai teljesítményét értékelő független validálási vizsgálatok esetében. Az uniós digitális Covid-igazolvány formátumú tesztingazolványok csak az orr-, garat- és/vagy nasopharingeális mintán alapuló antigén gyorstesztetek eredményei alapján állíthatók ki. A technikai munkacsoport megállapodott abban, hogy kizárja a jegyzékből a kizárólag alternatív mintatípusokon (például nyálon) alapuló antigén gyorsteszteteket.

Továbbá sem az összevont antigén gyorstesztetek, sem az öntesztelésre alkalmas antigén gyorstesztetek nem szerepelnek a listán, tovább növelve a jegyzéken szereplő tesztek teljesítményének valószínűsíthető egységességét. Az Egészségügyi Biztonsági Bizottság 2021. november 10-én jóváhagyta a közös jegyzék hetedik, legutóbbi frissítését. Tekintettel ezekre a fejlesztésekre, utazás céljából valamennyi tagállamnak el kell fogadnia mind a NAAT-tesztet követően kiállított tesztingazolványokat, mind a közös uniós jegyzékben szereplő antigén gyorstesztet követően kiállított tesztingazolványokat.

- (22) Tekintettel arra, hogy bizonyítékok támasztják alá azt az ajánlást, hogy a laboratóriumiilag megerősített Covid19-ből felgyógyult személyek legalább az első pozitív NAAT-tesztet követő 180 napig ne legyenek kötelezhetőek a SARS-CoV-2-fertőzés utazáshoz kötött tesztelésére vagy az utazással kapcsolatos önkéntes vagy hatósági karanténra, erre az időszakra az ilyen gyógyultsági igazolványok tulajdonosait is mentesíteni kell a további utazási korlátozások alól.
- (23) Az uniós digitális Covid-igazolvány rendszere lehetővé teszi, hogy az igazolványok adatkészleteire automatikusan alkalmazzák az érvényesítési szabályokat, biztosítva az utazási szabályok gyors, megbízható és előre jelezhető érvényesítését. Az uniós digitális Covid-igazolványok validálására vonatkozó szabályok alkalmazásának megkönnyítése érdekében a tagállamoknak igénybe kell venniük az uniós digitális Covid-igazolvány rendszere által kínált, a szabványosított üzleti szabályok feldolgozására szolgáló funkciót⁽¹⁵⁾.
- (24) Az (EU) 2021/953 rendelet elfogadása óta a Bizottság több végrehajtási jogi aktust fogadott el, amelyek előírják, hogy egy bizonyos harmadik ország által az uniós polgárok és családtagjaik részére kiállított Covid19-igazolványokat a tagállamok által az említett rendelettel összhangban kiállított igazolványokkal egyenértékűnek kell tekinteni, hogy elősegítsék birtokosaik szabad mozgását. Ahol ez az ajánlás az (EU) 2021/953 rendelettel összhangban kiállított uniós digitális Covid-igazolványokra hivatkozik, ezt úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja az e végrehajtási jogi aktusok hatálya alá tartozó, uniós polgárok és családtagjaik számára kiállított igazolványokat is. A szabad mozgás megkönnyítése érdekében a tagállamokat arra is ösztönözni kell, hogy az (EU) 2021/953 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján uniós digitális Covid-igazolványokat állítsanak ki az említett rendelkezés hatálya alá tartozó, harmadik országokban beoltott személyek számára, különösen olyan harmadik országok esetében, amelyek igazolványaira nem vonatkoznak ilyen végrehajtási jogi aktusok.

⁽¹³⁾ Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

⁽¹⁴⁾ https://ec.europa.eu/health/health-security-and-infectious-diseases/crisis-management/covid-19-diagnostic-tests_hu

⁽¹⁵⁾ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/eu-dcc_validation-rules_en.pdf

- (25) Az (EU) 2021/953 rendelet 3. cikkének (6) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az uniós digitális Covid-igazolvány birtoklása nem lehet előfeltétele a szabad mozgáshoz való jog gyakorlásának. Ezért az uniós digitális Covid-igazolvánnyal nem rendelkező személyek utazását nem szabad megakadályozni, de szükség esetén ezek a személyek érkezés előtt vagy után kötelezhetők arra, hogy SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztet végeztesse, hogy csökkenjen a fertőzés behurcolásának kockázata.
- (26) Ez az ajánlás az uniós digitális Covid-igazolványnak a Covid19-világjárvány idején az Unión belüli szabad mozgás megkönnyítése érdekében történő használatára vonatkozik. A rendelet nem írja elő és nem is tiltja a Covid-igazolványok belföldi célokra – például rendezvényekre, helyszínekre vagy munkahelyekre való belépés céljából – történő használatát. Az (EU) 2021/953 rendelet (48) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint amennyiben egy tagállam úgy dönt, hogy az uniós digitális Covid-igazolványokat más célokra használja, az ilyen belföldi felhasználások jogalapját a nemzeti jogban kell meghatározni, amelynek többek között meg kell felelnie az adatvédelmi követelményeknek. Az (EU) 2021/953 rendelet (49) preambulumbekkezdésében foglaltak szerint amennyiben egy tagállam belföldi célokra hoz létre egy Covid-igazolványokra vonatkozó rendszert, biztosítania kell, hogy az uniós digitális Covid-igazolványok is felhasználhatók és teljes mértékben elfogadottak legyenek. Ez annak biztosítására szolgál, hogy az ilyen igazolványok birtokosainak, akik a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorolva egy másik tagállamba utaznak, ne kelljen további nemzeti igazolványt beszerezniük.
- (27) Tekintettel sajátos helyzetükre vagy alapvető feladataikra, a szabad mozgáshoz való jogukat gyakorló utazók bizonyos kategóriáitól nem követelhető meg, hogy uniós digitális Covid-igazolvánnyal rendelkezzenek. Ugyanakkor ez a lista korlátozottabb lehet az (EU) 2020/1475 ajánláshoz képest, mivel számos alapvető feladatot ellátó utazó és olyan utazó, akinek az utazása alapvetően szükséges, már be van oltva. A listának ki kell terjednie a közlekedési dolgozókra vagy a közlekedési szolgáltatókra, a kényszerítő egészségügyi okokból utazó betegek, a tengerészekre, azokra a személyekre, akik naponta vagy gyakran lépik át a határt munkavégzés vagy tanulás, közeli hozzátartozók meglátogatása, orvosi ellátás igénybevétele vagy szeretteik gondozása céljából, valamint a 12 év alatti gyermekekre.
- (28) Tekintettel az átoltottsági arány javulására és az uniós digitális Covid-igazolvány sikeres bevezetésére, a Covid19-világjárvány miatt szükségessé váló utazási intézkedéseket a regionális szint helyett személyes alapon kell alkalmazni, vagyis az alkalmazás kulcskritériumaként az utazónak az érvényes uniós digitális Covid-igazolvány által tanúsított oltási, teszt- vagy gyógyultsági státuszára kell támaszkodni. A szabad mozgáshoz való jogukat érvényes igazolvány birtokában gyakorló utazókra elvben nem vonatkozhatnak további korlátozások. Ezt a megközelítést az teszi indokolttá, hogy a vírus továbbra is jelen van az Európai Unió összes régiójában, és e régiók járványügyi helyzete folyamatosan és gyors ütemben változik. A személyalapú megközelítés lényegesen egyszerűbbé teszi az Unióban a világjárvány idején való utazást szabályozó keretrendszert, és egyértelműbbé, illetve kiszámíthatóbbá teszi az utasok számára az alkalmazandó szabályokat.
- (29) mivel hasznos és könnyen érthető eszközt jelent a nyilvánosság, illetve a tagállami hatóságok számára, a regionális szintű járványügyi helyzetet jelző színekódos térképet tájékoztatási célokra fenn kell tartani – a térkép azon területeinek kivételével, ahol a vírus nagyon nagy mértékben terjed, és ahol kiegészítő intézkedésekre van szükség. A térkép kritériumait és küszöbértékeit mindazonáltal az (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlásban meghatározottaknak megfelelően ki kell igazítani annak érdekében, hogy nagyobb hangsúlyt kapjanak az újonnan bejelentett Covid19-esetek, mivel ezek a SARS-CoV-2 fertőzést behozó utasok által jelentett kockázat megbecslésére vonatkozó kulcsfontosságú kritériumok. Ezt a kritériumot ugyanazon régió átoltottsági aránya alapján kell súlyozni annak figyelembevétele érdekében, hogy az oltás csökkenti a Covid19-ből fakadó népegészségügyi kockázatot.

Az így kapott súlyozott arányhoz az ECDC által kidolgozott kockázatértékelési modell küszöbértékeinek felhasználásával egy színekódot kell rendelni, kivéve azoknál a régióknál, ahol nem megfelelő a tesztelési arány. A térkép jellemzőit fel kell tüntetni az ajánlás mellékletében. A tagállamok által szolgáltatott adatok alapján az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak a térképet hetente közzé kell tennie.

- (30) Különös figyelmet kell fordítani azokra a területekre, ahol a vírus nagyon nagy mértékben terjed, tekintettel arra, hogy e területek esetében nagyobb a valószínűsége annak, hogy a fertőzést ezekről a területekről behurcolják, valamint arra, hogy a hosszú ideig fennálló, nagy esetszám rendkívül megterheli e területek állami egészségügyi rendszereit. E népegészségügyi kockázatok mérséklése érdekében a tagállamoknak javasolniuk kell az e területekre irányuló és azokról kiinduló, nem alapvetően szükséges utazások elhalasztását. Ezen túlmenően az ilyen területekről

érkező, oltási vagy gyógyultsági igazolvánnyal nem rendelkező személyeket indulás előtt SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztre, érkezést követően pedig karanténra vagy önkéntes karanténra kell kötelezni. A belső piac zavarainak korlátozása és a „zöld sávok” működésének megőrzése érdekében az alapvető szükségből utazók, különösen a közlekedési dolgozók és a közlekedési szolgáltatók mentességet kell, hogy élvezzenek.

- (31) Az utazó családok egységének biztosítása érdekében a 12 év alatti, érvényes uniós digitális Covid-igazolvánnyal (oltási, teszt- vagy gyógyultsági igazolvánnyal) vagy SARS-CoV-2-fertőzésre vonatkozó negatív teszteredménnyel rendelkező gyermekek számára nem írható elő utazással kapcsolatos karantén vagy önkéntes karantén. Ezenkívül a 6 év alatti gyermekeket mentesíteni kell utazáshoz kötött karantén vagy önkéntes karantén vagy a SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztelés alól.
- (32) Az új SARS-CoV-2 variánsok kialakulása – amint azt az omikron-variáns megjelenése is bizonyítja – továbbra is aggodalomra ad okot, és a tagállamoknak figyelembe kell venniük azokat a szabad mozgásnak a Covid19-világjárvány miatt bevezetett korlátozásaival összefüggésben. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ rendszeresen értékeli a járványügyi felderítést, a variánsok szabályalapú genomikai szűrése vagy más tudományos források révén felderített variánsokkal kapcsolatos új bizonyítékokat ⁽¹⁶⁾. Az értékelés különösen azokra az aggodalomra okot adó variánsokra terjed ki, amelyeknél egyértelmű bizonyítékok állnak rendelkezésre az EU/EGT járványügyi helyzetét valószínűleg befolyásoló fertőzőképességre, súlyosságra és/vagy immunitásra gyakorolt jelentős hatásra vonatkozóan, ezenkívül kiterjed azokra a figyelmeztető variánsokra is, amelyeknél genomikai tulajdonságokkal kapcsolatos, járványügyi vagy in vitro bizonyítékok állnak rendelkezésre az EU/EGT járványügyi helyzetét reálisan befolyásoló fertőzőképességre, súlyosságra vagy immunitásra gyakorolt jelentős hatásra vonatkozóan.

Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ heti rendszerességgel térképeket és egyéb adatokat tesz közzé ⁽¹⁷⁾ annak érdekében, hogy áttekintést nyújtson az EU/EGT területén aggodalomra okot adó és figyelmet érdemlő variánsok arányáról, valamint a szekvenálási volumenről. Ahhoz, hogy a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsainak megjelenéséről és terjedéséről időszzerű és pontos adatok álljanak rendelkezésre, fontos, hogy a tagállamok megfelelően magas szekvenálási volument tartsanak fenn vagy érjenek el. Az elégtelen szekvenálási volumen azt eredményezi, hogy az aggodalomra okot adó, terjedő variánsokat nem tudják azelőtt kimutatni, hogy azok hatással lennének az általános járványügyi helyzetre. Ugyanakkor fontos, hogy a tagállamok figyelembe vegyék a szekvenálási volumenben fennálló különbségeket, hogy ne akadályozzák a magas arányú szekvenálást.

- (33) A SARS-CoV-2 alfa-, delta- és – az Unión belül fokozatosan dominánssá váló – omikron-variánsa bizonyította, hogy az új SARS-CoV-2 variánsok negatív hatást gyakorolhatnak a járványügyi helyzetre. Bár nagyon nehéz megállítani egy variáns elterjedését, ha azt már észlelték az Unión belül, a potenciális hatás miatt megfelelő lépés egy „vészfékeljárás” kidolgozása a koordinált megközelítés kialakítása érdekében, amelynek célja az új variánsok Unión belüli elterjedésének késleltetése. A tagállamok közötti koordináció biztosítása érdekében ezt azokra a helyzetekre is alkalmazni kell, amikor a tagállamok az uniós joggal összhangban korlátozásokat vezetnek be egy adott terület járványügyi helyzetének gyors romlása miatt, különösen a már egyébként is súlyosan érintett területeken.
- (34) Az (EU) 2021/953 rendelet értelmében amennyiben valamely tagállam az uniós joggal összhangban az uniós digitális Covid-igazolványok birtokosai részére a területére való belépést követően karanténba vagy önkéntes karanténba vonulást vagy a SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztelést ír elő, vagy amennyiben egyéb korlátozásokat ír elő az ilyen igazolványok birtokosai számára azért, mert például valamely tagállamban vagy egy tagállamon belüli régióban a járványügyi helyzet gyorsan romlik – különösen a SARS-CoV-2 egy aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsa miatt –, az ilyen új korlátozások bevezetése előtt lehetőleg 48 órán belül megfelelően tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot. E célból a tagállamnak közölnie kell az ilyen korlátozások okait és hatályát, és meg kell határoznia, hogy mely igazolványbirtokosokra vonatkoznak a korlátozások vagy kik mentesülnek ezek alól, ezenkívül meg kell határoznia e korlátozások dátumát és időtartamát, beleértve az arányosság és a megkülönböztetésmentesség elvének való megfelelésük ismertetését is.

⁽¹⁶⁾ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

⁽¹⁷⁾ https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/#4_EUEEA:_variants_of_concern

- (35) A vészfékeljárást az (EU) 2021/953 rendelet értelmében benyújtandó információk alapján egy tagállam vagy a variánsokra vonatkozó új bizonyítékoknak az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ általi rendszeres értékelése alapján a Bizottság kezdeményezheti. Ennek eredményeként a Bizottság javaslata alapján megállapodás születhet arról, hogy korlátozott ideig további korlátozásokat – például tesztelést és/vagy karantént/önkéntes karantént – alkalmaznak az adott területekről való utazás esetében. Figyelembe kell venni a SARS-CoV-2 variánsokkal foglalkozó európai szakértői csoport⁽¹⁸⁾ által jelenleg kidolgozás alatt álló, az aggodalomra okot adó variánsokkal szembeni népegészségügyi beavatkozások elindításához vezető kritériumok meghatározásának és értékelésének keretrendszerét, amint az rendelkezésre áll.
- (36) A „zöld sávok” működésének megőrzése érdekében a vészfékeljárás működésbe lépéséből eredő, a közlekedési dolgozókra és a közlekedési szolgáltatókra vonatkozó tesztelési követelményeket antigén gyorsesztekre kell korlátozni, és esetükben nem írhatnak elő karantént vagy önkéntes karantént. Ezek a tesztelési követelmények nem okozhatnak zavart a szállításban. A szállítási vagy az ellátási lánc zavarai esetén az ilyen szisztematikus tesztelési követelményeket haladéktalanul fel kell oldani vagy hatályon kívül kell helyezni.
- (37) A kontaktkövetés továbbra is a vírus terjedése elleni küzdelem központi pillére, különösen az új variánsok megjelenésével összefüggésben. Ugyanakkor a hatékony és időben történő kontaktkövetés nagyobb kihívást jelent, ha azt határokon átnyúlóan, és nagyszámú, egymás közvetlen közelében utazó utas esetében kell végezni. Ennek megkönnyítése érdekében közös digitális utaslokalizáló űrlap (PLF)⁽¹⁹⁾ került kidolgozásra, és a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy az utazás megkönnyítése érdekében használják ezt a közös formátumot. Annak érdekében, hogy valamennyi közlekedési mód esetében javítsák a határokon átnyúló kontaktkutatási kapacitásaikat, a tagállamokat ösztönözni kell arra, hogy csatlakozzanak az utaslokalizáló űrlapnak az (EU) 2021/858 bizottsági végrehajtási határozat⁽²⁰⁾ alapján létrehozott megosztási platformjához. Az utaslokalizáló űrlap megosztási platformja lehetővé teszi az illetékes tagállami hatóságok közötti biztonságos, időben történő és hatékony adatcserét azáltal, hogy lehetővé teszi számukra a meglévő nemzeti digitális PLF-rendszerekből származó információknak és a releváns járványügyi információknak a többi illetékes tagállami hatóság számára interoperábilis és automatikus módon történő továbbítását.
- (38) Amennyiben a PLF-eket a kontaktkövetéstől eltérő célokra is használják, például annak eldöntésére, hogy a beérkező utazót alá kell-e vetni SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztnak, a PLF-nek az érkezés előtt időben történő benyújtásának elmulasztása nem eredményezheti azt, hogy az utazótól megtagadják az érintett országba való belépést, mivel ez a szabad mozgás súlyos korlátozását jelentené. Adott esetben azonban az ilyen utazóktól megkövetelhető, hogy alávessék magukat más intézkedéseknek, például érkezés után a SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztet kell végeztetniük.
- (39) A nyilvánosság egyértelmű, időszerű és átfogó tájékoztatása elengedhetetlen a szabad mozgás tekintetében bevezetett korlátozások hatásainak mérsékléséhez, valamint a kiszámíthatóságnak, a jogbiztonságnak és a polgárok jogkövetésének a biztosításához. A tagállamoknak időben meg kell adniuk ezeket az információkat, többek között a „Re-open EU” internetes platformon⁽²¹⁾ keresztül. A tagállamokat arra is ösztönözni kell, hogy a „Re-open EU” platformon nyújtsanak tájékoztatást az uniós digitális Covid-igazolványok belföldi használatáról, tekintettel arra, hogy ezek az információk relevánsak a más tagállamokból érkező utazók számára.
- (40) A változó járványügyi helyzetre tekintettel, illetve annak fényében, hogy egyre több releváns tudományos bizonyíték válik elérhetővé, a Bizottságnak – az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ támogatásával – rendszeresen felül kell vizsgálnia ezt az ajánlást, és a megállapításait – szükség esetén az ajánlás módosítására irányuló javaslattal együtt – megfontolás céljából továbbítania kell a Tanácsnak. Különösen – összhangban a szükségesség és az arányosság elvével, melyek értelmében minden korlátozást fel kell oldani, amint azt a járványügyi helyzet lehetővé teszi – a Bizottság felkérést kap arra, hogy szorosan kísérelje figyelemmel a járványügyi helyzet alakulását, és amint az EU egészében vagy regionális szinten javul a járványügyi helyzet, értékelje újra, hogy továbbra is indokolt-e az uniós digitális Covid-igazolvány meglétének a követelménye.

⁽¹⁸⁾ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=hu&groupId=3791&fromMeetings=true&meetingId=27935>

⁽¹⁹⁾ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

⁽²⁰⁾ A Bizottság (EU) 2021/858 végrehajtási határozata (2021. május 27.) az (EU) 2017/253 végrehajtási határozatnak a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek által kiváltott riasztások és az utaslokalizáló űrlapokon azonosított utasok kontaktkövetése tekintetében történő módosításáról (HL L 188., 2021.5.28., 106. o.).

⁽²¹⁾ <https://reopen.europa.eu/hu>

- (41) Mivel ez az ajánlás a biztonságos szabad mozgás Covid19-világjárvány idején történő megkönnyítése érdekében kiigazítja és továbbfejleszti a közös megközelítést, az (EU) 2020/1475 tanácsi ajánlást fel kell váltani.
- (42) Annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre az ezen ajánlásban meghatározott koordinált megközelítés végrehajtására, az ajánlást 2022. február 1-jétől kell alkalmazni.
- (43) Az arányosság elvével összhangban az ezen ajánlás révén bevezetett mechanizmusok hatályát és alkalmazásuk időtartamát szigorúan a mostani világjárvány miatt bevezetett korlátozásokra kell szűkíteni. Legkésőbb az (EU) 2021/953 rendelet alkalmazásának megszűnésekor ez az ajánlás is hatályát veszti,

ELFOGADTA EZT AZ AJÁNLÁST:

Általános elvek

Amikor a tagállamok a Covid19-világjárvány miatt a közegészség védelmét szolgáló intézkedéseket fogadnak el vagy alkalmaznak, koordinálniuk kell lépéseiket a következő elvek alapján:

1. A személyek Unión belüli szabad mozgására vonatkozó, a Covid19 terjedésének megfékezése érdekében bevezetett korlátozásoknak konkrét és korlátozott közérdeken – nevezetesen a közegészség védelmén – kell alapulniuk. Az ilyen korlátozásokat az uniós jog általános elveivel összhangban kell alkalmazni, különös tekintettel az arányosságra és a megkülönböztetésmentességre vonatkozó elvekre. A meghozott intézkedések tehát nem terjedhetnek túl a közegészség védelméhez feltétlenül szükséges mértéken.
2. Minden bevezetett korlátozást fel kell oldani, amint azt a járványügyi helyzet – beleértve a kórházakban tapasztalt helyzetet – lehetővé teszi.
3. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a polgárokra és a vállalkozásokra vonatkozóan előírt követelmények konkrét előnyökkel járjanak a világjárvány leküzdésére irányuló népegészségügyi erőfeszítések szempontjából, és ne jelentsenek indokolatlan és szükségtelen adminisztratív terheket.
4. A tagállamok között nem kerülhet sor megkülönböztetésre például azért, hogy nagyvonalúbb szabályokat alkalmaznak a valamely szomszédos tagállamba/tagállamból történő utazások tekintetében, mint amilyeneket a többi tagállamba/tagállamból történő utazások esetében alkalmaznak.
5. A korlátozások nem lehetnek diszkriminatívak, azaz az érintett tagállam hazatérő állampolgáira is ugyanazokat az intézkedéseket kell alkalmazni. A korlátozások nem alapulhatnak az érintett személy állampolgárságán.
6. A tagállamoknak minden esetben lehetővé kell tenniük saját állampolgáraik hazatérését, valamint a területükön lakóhellyel rendelkező uniós polgárok és családtagjaik visszatérését az országba. A tagállamok elvileg nem tagadhatják meg a más tagállamokból érkező személyek belépését, és meg kell könnyíteniük a területükön való gyors átutazást.
7. A tagállamoknak különös figyelmet kell fordítaniuk a határ régiók, a legkülső régiók, az exklávék és a földrajzilag elszigetelt területek sajátosságaira, valamint a helyi és regionális szintű együttműködés szükségességére.
8. A tagállamoknak el kell kerülniük a fennakadást az ellátási láncok és az alapvetően szükséges utazások terén, és gondoskodniuk kell arról, hogy a szállítási forgalom áramlása a „zöld sávok” rendszerével összhangban fennmaradjon.
9. A tagállamoknak rendszeresen információt kell cserélniük az ezen ajánlás hatálya alá tartozó valamennyi kérdéssel, és az információcserével összhangban tájékoztatniuk kell a polgárokat.
10. A korlátozások nem történhetnek bizonyos szállítási szolgáltatások betiltásának formájában.

A Covid19-világjárvány idején a szabad mozgás megkönnyítésére vonatkozó koordinált keret

11. A 12. pontban meghatározott feltételeknek megfelelő, az (EU) 2021/953 rendelet alapján kiállított érvényes uniós digitális Covid-igazolvánnyal rendelkező utazókat nem vethetik alá a szabad mozgásra vonatkozó további korlátozásoknak. Az Unión belül utazó személyeket különösen nem szabad karanténra kötelezni.

Ebben az összefüggésben az első albekezdésre a következő eltéréseket kell alkalmazni:

- a) a 16. pontban foglalt mentességek;
- b) a 19. pontban meghatározott kiegészítő intézkedések az olyan területekről érkezőkre vonatkozóan, ahol a vírus nagyon nagy mértékben terjed, és így valószínűleg jelentős mennyiségű behurcolt esetet eredményez;
- c) a 25. pont értelmében elfogadott kiegészítő intézkedések, amelyek célja, hogy a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsainak terjedését megakadályozzák.
12. Az uniós digitális Covid-igazolvány akkor fogadható el, ha hitelessége, érvényessége és sértetlensége ellenőrizhető, és megfelel a következő feltételeknek:
- a) az (EU) 2021/953 rendelet 5. cikke (5) bekezdése első albekezdésének hatálya alá tartozó Covid19-oltóanyagra vonatkozó, az említett rendelettel összhangban kiállított oltási igazolvány, amely feltünteti, hogy birtokosa:

- kétdózisú sorozat esetén megkapta a második dózist,
- egydózisú oltóanyagot kapott,
- az oltást biztosító tagállam oltási stratégiájával összhangban kétdózisú sorozat esetén egy dózist kapott, miután korábban már átesett a SARS-CoV-2-fertőzésen,
- az alapoltási sorozat befejezését követően booster adagot kapott,

amennyiben az (EU) 2021/953 rendeletben meghatározott elfogadási időszak még nem telt le, továbbá az i–iii. pont hatálya alá tartozó igazolványok esetében az utolsó dózis óta legalább 14 nap eltelt.

A tagállamok elfogadhatják az uniós digitális Covid-igazolványról szóló rendelet 5. cikke (5) bekezdése második albekezdésének hatálya alá tartozó Covid19-oltóanyag beadása esetén az (EU) 2021/953 rendelettel összhangban kiállított oltási igazolványokat is.

A tagállamoknak biztosítaniuk kell a booster adagokhoz való hozzáférést a lakosság azon csoportjai számára, amelyek esetében az alapoltási sorozat befejezését feltüntető oltási igazolványok közelítenek a standard elfogadási időszak végéhez, valamint amelyek esetében a nemzeti hatóságok ajánlást adtak ki a booster adagok beadására vonatkozóan.

További tudományos bizonyítékok alapján a Bizottságnak rendszeresen felül kell vizsgálnia az a) pontban meghatározott megközelítést;

- b) az (EU) 2021/953 rendelettel összhangban kiállított tesztigazolvány, amely negatív teszteredményt mutat:
- molekuláris nukleinsav-amplifikációs teszt (NAAT) esetében az érkezés előtt legfeljebb 72 órával, vagy
 - a Covid19 antigén gyors tesztek közös, a 2021. január 21-i tanácsi ajánlás ⁽²²⁾ alapján összeállított, frissített jegyzékében szereplő antigén gyors teszt ⁽²³⁾ (RAT) esetében az érkezés előtt legfeljebb 24 órával.

⁽²²⁾ A Tanács ajánlása (2021. január 21.) az antigén gyors tesztek alkalmazására és validálására, valamint a Covid19-tesztek eredményének az Unióban történő kölcsönös elismerésére vonatkozó közös keretről (HL C 24., 2021.1.22., 1. o.).

⁽²³⁾ Elérhető a következő címen: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

A szabad mozgáshoz való jog gyakorlása keretében történő utazás céljából a tagállamoknak mindkét típusú tesztet el kell fogadniuk.

A tagállamoknak törekedniük kell arra, hogy a tesztingazolványokat a mintavételt követően a lehető leghamarabb kiadják;

- c) az (EU) 2021/953 rendelettel összhangban kiállított gyógyultsági igazolvány, amely szerint az első pozitív NAAT-teszteredmény időpontja óta legfeljebb 180 nap telt el.
13. A tagállamoknak igénybe kell venniük az uniós digitális Covid-igazolvány rendszere által kínált, a szabványosított üzleti szabályok feldolgozására szolgáló funkciót.
14. Ahol ez az ajánlás az (EU) 2021/953 rendelettel összhangban kiállított uniós digitális Covid-igazolványokra hivatkozik, ezt úgy kell értelmezni, hogy az magában foglalja a rendelet 3. cikkének (10) bekezdése vagy 8. cikkének (2) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus hatálya alá tartozó, uniós polgárok és családtagjaik számára harmadik országok által kiállított igazolványokat is. A tagállamokat arra is ösztönözni kell, hogy az (EU) 2021/953 rendelet 8. cikkének (1) bekezdése alapján oltási igazolványokat állítsanak ki.
15. Az (EU) 2021/953 rendelet alapján kiállított uniós digitális Covid-igazolvánnyal nem rendelkező személyek számára előírható, hogy érkezésüket megelőzően vagy legkésőbb 24 órával azt követően vessék alá magukat a közös és frissített jegyzékben szereplő NAAT-tesztnek vagy RAT-tesztnek. Ez nem vonatkozik azokra a személyekre, akik a 16. pont értelmében mentességet élveznek az uniós digitális Covid-igazolvány meglétének követelménye alól.

Mentességek

16. Az utazók következő kategóriáinak nem kell rendelkezniük az (EU) 2021/953 rendelet alapján kiállított érvényes uniós digitális Covid-igazolvánnyal:
- a) a következő alapvető feladatot ellátó és olyan utazók, akiknek az utazása alapvetően szükséges, az alapvető feladat ellátása vagy szükséglet kielégítése közben:
- közlekedési dolgozók vagy közlekedési szolgáltatók, beleértve az adott területen való felhasználásra szánt árut szállító, valamint a területen csak áthaladó tehergépjárművek vezetőit és személyzetét is,
 - kényszerítő egészségügyi okokból utazó betegek,
 - tengerészek;
- b) a határ régiókban élő és munkavégzés, üzleti tevékenység, oktatásban való részvétel, családi látogatás, orvosi ellátás igénybevétele vagy más személy gondozása céljából a határt naponta vagy gyakran átlépő személyek;
- c) 12 év alatti gyermekek.

Az uniós színkódos térkép és kivételek, valamint az azokon alapuló további intézkedések

17. A tagállamok által szolgáltatott adatok alapján az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak régiók szerinti bontásban közzé kell tennie a tagállamok térképét, amely jelzi annak a potenciális kockázatát, hogy egy személy a színkódos rendszer alapján SARS-CoV-2-vel fertőzött régióból érkezik. Ennek a térképnek magában kell foglalnia az Izlandra, Liechtensteinre, Norvégiára, és – amint a feltételek lehetővé teszik ⁽²⁴⁾ – a Svájci Államszövetségre vonatkozó adatokat is.

A színkódos térképnek a mellékletben meghatározott kritériumokon, küszöbértékeken és színkódon kell alapulnia.

18. Az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak hetente közzé kell tennie a térképek frissített változatát és az azok alapjául szolgáló adatokat.

⁽²⁴⁾ Az EU és a Svájci Államszövetség között a népegészségügyi együttműködésről – ezen belül a Svájci Államszövetségnek az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központban való, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ létrehozásáról szóló, 2004. április 21-i 851/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 142., 2004.4.30., 1. o.) összhangban történő részvételéről – kötött megállapodás függvényében.

19. A színkódos térkép célja, hogy a nyilvánosság és a tagállami hatóságok továbbra is tájékoztatást kapjanak az Unión belüli járványügyi helyzet alakulásáról. Ezen túlmenően a tagállamoknak a színkódos térkép alapján a következő intézkedéseket kell hozniuk az olyan területekre irányuló, illetve onnan kiinduló utazásra, ahol a vírus nagyon nagy mértékben terjed, és amelyek a melléklet 3. pontjának g) alpontjával összhangban „sötétpiros” besorolást kaptak:
- a) a tagállamoknak erőteljesen szorgalmazniuk kell minden ilyen területre irányuló és onnan kiinduló, nem alapvetően szükséges utazás elhalasztását;
 - b) az ilyen területekről érkező, oltási vagy gyógyulási igazolvánnyal nem rendelkező személyek számára elő kell írni, hogy indulásuk előtt vessék alá magukat a közös és frissített jegyzékben felsorolt NAAT-tesztnek vagy RAT-tesztnek, és az érkezésüket követő tíz napig vonuljanak karanténba vagy önkéntes karanténba. A karantén vagy önkéntes karantén korábban befejeződhet, ha az érintett személyen legkorábban az érkezést követő ötödik napon SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztet végeznek, amely negatív eredményt hoz.

Amennyiben az ilyen személyek a 16. pont a) vagy b) alpontjának hatálya alá tartoznak, nem kötelezhetők karanténra vagy önkéntes karanténra, de kötelezhetők negatív teszteredmény bemutatására. A közlekedési dolgozók és a közlekedési szolgáltatók viszont nem kötelezhetők arra, hogy alapvető feladatuk végzése során önkéntes karanténba vagy karanténba vonuljanak, vagy negatív teszteredménnyel rendelkezzenek.

A „sötétpiros” besorolású területekről érkező, érvényes uniós digitális Covid-igazolvánnyal vagy SARS-CoV-2-fertőzésre vonatkozó negatív teszteredménnyel rendelkező, 12 év alatti gyermekek esetében nem indokolt előírni, hogy karanténra vagy önkéntes karanténra vessék alá magukat. Ezenkívül a 6 év alatti gyermekeket nem kötelezhetik utazáshoz kötött karanténra vagy önkéntes karanténra vagy utazáshoz kötött SARS-CoV-2-tesztre.

Az aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsok kezelése és a vészfélkijáráás

20. A tagállamoknak különösen figyelniük kell a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő új variánsainak terjedésére, különösen azokra, amelyek növelik a fertőzőképességet vagy a betegség súlyosságát, vagy hatással vannak az oltóanyag hatékonyságára. E célból a tagállamoknak fel kell használniuk az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ által közzétett, az EU/EGT területén jelenlévő, aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsokra vonatkozó adatokat és kockázatértékeléseket.

A tagállamok támogatása érdekében az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központnak továbbra is információkat és térképeket kell közzétennie a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő variánsairól, különösen a szekvenálási volumenről és a variánsok eloszlásáról.

21. Ahhoz, hogy a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő változatainak megjelenéséről és terjedéséről időszerű és pontos adatok álljanak rendelkezésre, a tagállamoknak magas szekvenálási volument kell elérniük vagy fenntartaniuk, ideális esetben olyan mennyiséget, amely lehetővé teszi a terjedő vírusok legfeljebb 1 %-át kitevő variánsok kimutatását.

A tagállamoknak hetente adatokat kell szolgáltatniuk a SARS-CoV-2-pozitív esetek szekvenálásának eredményeiről és volumenéről többek között regionális szinten is, annak biztosítása érdekében, hogy az intézkedésekkel azokat a régiókat lehessen megcélozni, ahol azokra feltétlenül szükség van.

22. Amennyiben valamely tagállam egy új, aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő SARS-CoV-2-variáns megjelenése esetén az utazók – köztük az uniós digitális Covid-igazolvánnyal rendelkezők – számára a területére való belépést követően karanténba vagy önkéntes karanténba vonulást vagy SARS-CoV-2-fertőzés kimutatására szolgáló tesztelést ír elő, vagy amennyiben egyéb korlátozásokat ír elő az ilyen igazolványok birtokosai számára, erről tájékoztatnia kell a Bizottságot és a többi tagállamot, többek között az (EU) 2021/953 rendelet 11. cikkének (2) bekezdésében említett információk rendelkezésre bocsátásával. Ezeket az információkat lehetőség szerint 48 órával az ilyen új korlátozások bevezetése előtt kell megadni. Az ilyen intézkedéseket lehetőség szerint a regionális szintre kell korlátozni.

Ezt olyan helyzetekre is alkalmazni kell, amikor egy tagállam az uniós joggal összhangban további karanténra vagy önkéntes karanténra vagy tesztelésre vonatkozó követelményeket ír elő, mivel egy tagállamban vagy egy tagállamon belüli területen gyorsan romlik a járványügyi helyzet, különösen a már „sötétpirosnak” minősített területeken. Ebben az esetben a megadott információknak egyértelműen jelezniük kell, hogy a kiegészítő intézkedések miért szükségesek és arányosak.

23. Amennyiben egy tagállam aktiválja a vészfékmechanizmust és ennek eredményeképpen a közlekedési dolgozókat és a közlekedési szolgáltatókat Covid19-teszt elvégzésére kötelezi, antigén gyorseszteszket kell alkalmazni, és az érintetteket nem lehet karanténra kötelezni, hogy ez ne okozzon zavart a szállításban. A szállítási vagy az ellátási lánc zavarai esetén a tagállamoknak a „zöld sávok” működésének fenntartása érdekében haladéktalanul fel kell oldaniuk vagy hatályon kívül kell helyezniük az ilyen szisztematikus tesztesési követelményeket. Nem lehet tesztelést előírni, ha a vészfékmechanizmust a 22. pont második albekezdése alapján aktiválták.
24. A 22. pontnak megfelelően nyújtott információk alapján a Tanács – a Bizottsággal szoros együttműködésben és az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ támogatásával – koordinált módon felülvizsgálja a helyzetet. A koordinációs értekezlet során az érintett tagállamnak fel kell vázolnia az intézkedései indokait.
- A Bizottság a variánsokra vonatkozó új bizonyítékoknak az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ általi rendszeres értékelése, valamint – amint rendelkezésre áll – a SARS-CoV-2 variánsaival foglalkozó európai szakértői csoport által kidolgozott keret alapján javasolhatja, hogy a Tanács vitassa meg a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő új variánsát vagy a valamely tagállamban vagy egy tagállamon belüli régióban gyorsan romló járványügyi helyzetet.
25. A 24. pont szerinti megbeszélés során a Bizottság szükség esetén és adott esetben javasolhatja a Tanácsnak, hogy állapodjon meg az érintett területekről történő utazásra vonatkozó koordinált megközelítésről, amelynek fő célja a variáns Unión belüli terjedésének késleltetése, például az utazók tesztelésére és/vagy karanténjára vagy önkéntes karanténjára vonatkozó követelmények révén.
26. Az e pont szerinti intézkedések elfogadását eredményező helyzeteket rendszeresen felül kell vizsgálni. A Bizottság vagy a tagállamok javasolhatják a SARS-CoV-2 aggodalomra okot adó vagy figyelmet érdemlő új variánsaira vonatkozó koordinált megközelítéssel összhangban bevezetett intézkedések megszüntetését.

Utaslokalizáló űrlap és kontaktkövetés

27. A tagállamok mérlegelhetik, hogy a területükre valamely közösségi közlekedési eszköz használatával beutazó, előre kijelölt ülésel vagy kabinnal rendelkező személyek számára az adatvédelmi követelményekkel összhangban kötelezővé tegyék utaslokalizáló űrlap (PLF) benyújtását. Ennek érdekében a tagállamok használhatják az „EU Healthy Gateways”⁽²⁵⁾ keretében kidolgozott közös digitális utaslokalizáló űrlapot, és csatlakozhatnak az utaslokalizáló űrlapok megosztási platformjához abból a célból, hogy valamennyi közlekedési mód esetében javítsák a határokon átnyúló kontaktkövetési kapacitásaikat.
28. Ha egy személynek az úti céljához való megérkezésekor tünetei jelentkeznek, az érintettet a helyi gyakorlatnak megfelelően tesztelésnek kell alávetni, fel kell állítani a diagnózist, az érintettet el kell különíteni és kontaktkutatást kell végezni, de a beléptetését nem szabad megtagadni. Az érkezéskor észlelt esetekre vonatkozó információkat kontaktkutatás céljából haladéktalanul meg kell osztani a korai figyelmeztető és gyorsreagáló rendszeren keresztül – adott esetben az utaslokalizáló űrlap megosztási platformján vagy más módon – azon országok népegészségügyi hatóságaival, amelyekben az érintett személy az előző 14 napban tartózkodott.

Kommunikáció és tájékoztatás a nyilvánosság felé

29. A tagállamoknak az (EU) 2021/953 rendelet 11. cikkével összhangban az új intézkedések hatálybalépése előtt a lehető leghamarabb egyértelmű, átfogó és időben történő tájékoztatást kell nyújtaniuk az érdekelt felek és a nyilvánosság számára a szabad mozgáshoz való jogot érintő intézkedésekről és az esetleges kapcsolódó követelményekről, például az utaslokalizáló űrlap benyújtásának szükségességéről. A tájékoztatást főszabályként az intézkedések hatálybalépése előtt legalább 24 órával kell közzétenni, figyelembe véve, hogy a járványügyi veszélyhelyzetek esetén némi rugalmasságra van szükség. Ezeket az információkat géppel olvasható formátumban is közzé kell tenni.

⁽²⁵⁾ <https://www.euplf.eu/en/home/index.html>

30. Ezt a tájékoztatást a tagállamoknak rendszeresen aktualizálniuk kell és a „Re-open EU” internetes platformon is elérhetővé kell tenni, amelynek tartalmaznia kell az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ által a 17. pont szerint rendszeresen közzétett térképet is. Adott esetben a tagállamoknak a „Re-open EU” platformon is tájékoztatást kell nyújtaniuk az uniós digitális Covid-igazolványok belföldi használatáról.
31. Az intézkedések tartalmát, földrajzi hatályát és a hatályuk alá tartozó személyek kategóriáit egyértelműen ismertetni kell.

Záró rendelkezések

32. Ezt az ajánlást a Bizottságnak az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ támogatásával rendszeresen felül kell vizsgálnia. A Bizottságnak rendszeresen jelentést kell tennie a Tanácsnak.
33. Az (EU) 2020/1475 ajánlás helyébe ez az ajánlás lép.
34. Ezt az ajánlást 2022. február 1-jétől kell alkalmazni.
35. Ez az ajánlás legkésőbb az (EU) 2021/953 rendelettel egyidejűleg hatályát veszti.

Kelt Brüsszelben, 2022. január 25-én.

a Tanács részéről
az elnök
C. BEAUNE

MELLÉKLET

Az uniós színkódos térkép

1. A színkódos térképnek az alábbi kritériumokon kell alapulnia:
 - a) „a regisztrált esetek 14 napos aránya”, azaz az előző 14 napban regionális szinten regisztrált új Covid19-esetek teljes száma 100 000 főre vetítve;
 - b) „az átoltottsági arány”, azaz regionális szinten az alapoltást követően a teljes oltottság összesített aránya a teljes lakosság körében;
 - c) a „tesztelési arány”, azaz az előző héten elvégzett Covid19-tesztek száma 100 000 főre vetítve.
2. Az összpontszám megállapításához a regisztrált esetek 14 napos arányát (C) az adott régió átoltottsági arányával (V) kell súlyozni. Ha a két kritérium bármelyikének értéke regionális szinten nem áll rendelkezésre, a nemzeti szintű értéket kell használni.

E célból a következő képletet kell alkalmazni:

$$(C+C*(100-V)/100)/2 = \text{súlyozott arány}$$

3. A színkódos térképen a területeket a következő színekkel kell jelölni:
 - d) zöld, ha a súlyozott arány 40-nél kevesebb;
 - e) narancssárga, ha a súlyozott arány 100-nál kevesebb, de legalább 40;
 - f) piros, ha a súlyozott arány 300-nál kevesebb, de legalább 100;
 - g) sötétpiros, ha a súlyozott arány legalább 300;
 - h) sötétszürke, ha a tesztelési arány 600 vagy annál kevesebb;
 - i) szürke, ha nem áll rendelkezésre elegendő adat az a)–e) pontok értékeléséhez.
